

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

men, quae coacte impedit, repetere potest; & in dubio animo repetendi maximè in casibus aliatis, impeditse censetur.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 37. de solutione.

4 Poenitens, qui confessatio pecuniam dat, ut ea creditoribus suis occulit, satis faciat, si confessarius eam in suos vos bonos, vel malos imponerit, in mentis poenitenti, quod creditoribus suis satisfecit, ab alia satis factione excusatur, donec ei confessarij dolus innoverit; arg. ea significatur de pignorib. & confessarij ad satisfaciendum pro eo tenetur; Sin autem Confessarius poenitentem monuerit, quod non satisfecerit, tenetur poenitens ad satisfaciendum, nisi confessarius possit, & veli satisfacere: cum ad restituendum non minus ipse, quam poenitens ex dolo suo obligatur: eo quod subrogatus naturam eius supiat, cui subrogatur, l. cum qui. f. qui iniuriarum, ff. si quis cautionibus.

DECISIO V.

Ex conf. 1. in Novis, deest in antiquis.

5 Cum in stipendiorum taxatione ad hoc, ut sit iusta, debet inter cetera respici valor rerum ad victimam, & veritatem necessariarum, qui cum modernis temporibus fit auctus, iniustum est, ut antiqua taxa nunc seruetur; & cum res publicatam ut naturali quam diuino, & humano ius officiis mercedem iustam assignare tenetur, consequenter suffragandi vim habent, & suffragia plura, quam licet, clarammittens ad hoc, ut officiis debitem stipendum augeatur, et si peccet, quia tamen nullum damnum iniustum Reipub. dat, sed potius honori, & decori illius consulti, iniustum mercedis taxationem ad iustum debitur, et si iniusto modo reducens, ad restitutionem aliquam Reipub. faciendam non obligatur; Sicut qui clam sibi debitum a debito nolente sibi solvere accipit, etiam si forte accipiendo peccat, quia tamen damnum iniustum ei non infert, restituere non tenetur, ut ait: Glos. in c. ius gentium, d. 1. & Nauar. in Man. c. 17. nu. 112.

DECISIO VI.

Ex conf. 2. in Novis, deest in antiquis.

6 Officis licet Principis mandatum execundo, non secundum verba, sed secundum mentem eius non peccet, si tamen ab eo, qui ne iniuite coram Deo puniatur, aliquid dat sponte, quicquam accipiat, danti acceptum restituere tenetur, l. 3. & vlt. ff. de condit. ob turp. cau. & Nauar. in Man. ca. 17. nu. 30.

DECISIO VII.

Ex conf. 3. in Novis, deest in antiquis.

7 Cum iniuria filij redundet in patrem, l. 1. § iniuria pater si ad paenam ciuitatis ob mortem filij, & iniuriam filio illam agere nequit, ob iniuriam tamquam ipsius patris sic illam iniuite agere valet.

DECISIO VIII.

Ex conf. 6. in Novis, deest in antiquis.

8 Damnum datum restituere tenetur, qui alteri ignorati uaderet, ut creditum exigat, quod suadet habeat, aut se debet esse solutum, ut p. ter ex Toto t. de condit. indeb.

DECISIO IX.

Ex conf. 9. in Novis, deest in antiquis.

9 Debitor incertorum, si sit pauper, quamvis illa sibi tantum pauperi retinere possit, ex Nauar. in Man. ca. 17. nu. 171. quod tamen certis creditoribus debet, illis, si etiam ipsi pauperes sint, restituere tenetur, nisi dilationem ab eis obtineat; quod si habeant creditores unde vivant, excusatur debitor non habens ultra necessaria sibi, & familia sua, donec ad pinguiorem fortunam decueriat, quæ si nunquam veniat, omnino excusat, ut ait præcit. Nauar. in Man. cap. 17. nu. 54. & 62.

TITULUS XXI.

De Poenis.

SUMMARIUM.

- 1 Excommunicatio lata in religiosum solemnizantem coniugium non est per Concil. Trid. sublata.
- 2 Damnatus ad carcerem perpetuum cum victu quatuor viarij panis, & totidem aquæ, ad mortem damnatus censetur.
- 3 Paena parochi, cuius culpa parochianus sine penitentiamam ritur, est arbitraria.
- 4 Communicans cum suspensiō ab oratione, excommunicatio nem non incurrit.

DECISIO I.

Ex conf. 1. q. alias 10. de conslit.

1 Acerdos regularis, vel secularis qui alterius parochi sponsos sine ilorum parochi licentia soleum ter matrimoniū coniungere, aut benedicere auctor fuerit, & excommunicationem Clem. 1. de priuileg. & suspensionem ipso iure incurrit; ex Concil. Trid. sel. 24. c. 1. de reform. matr. nec per suspcionem a Concil. predicto additam, excommunicatione ipso iure religioso imposita tollitur: ut cum lex prior per posteriorem, nisi expressa, aut ei contraria sit, non tollatur: cap. 1. de conslit. in 6. & sublatio illius, nec in Trident. exprimitur, nec Concil. Clementina contrariatur.

DECISIO II.

Ex conf. 2. alias 1.

- 2 Damnatus ad carcerem perpetuum cum victu quatuor viarij panis pro cibo, & totidem aquæ pro potu in gulis diebus, ad mortem damnatus censetur: cum regulariter ad viam sufficiendam ista non sufficiant, & morte cœcta, damnans irregularis efficitur.

DECISIO III.

Ex conf. 1. alias 22. de parochijs.

- 3 Pœna parochi, cuius culpa parochianus sine sacramento moritur, ab iurisdictio est, talis tamen mortaliter peccat, & graviter puniendus est.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 55. de sent. excomm.

- 4 Communicans cum suspensiō ab officio, vel oratione, excommunicationem non incurrit, aut irregularitatem, cum id nullo iure sit expressum, irregularitas autem non nisi in cibis a iur. exp. pressis contrahit, c. Is qui de sentent. excomm. in 6. & glo. in c. fin. de iur. patron.

TITULUS XXII.

De poenitentijs, & remissionibus.

SUMMARIUM.

- 1 Naufragor. in res, ut eas dominis restituant, vel ignorantes capientes licet non restituant, excommunicationem Bulla Cane non incurunt.
- 2 Facultas abs luendi ab omnibus peccatis non est indulgentia, nec per Bullam Iubilæi reuocata.
- 3 Clausula derogatoria in Bullis posterioribus apposita alias priores annullat.
- 4 Confessarius erga penitentem rusticum quomodo se gerere debet
- 5 Odium, & rancorem malum, non iniuriarum actionem quis remittere tenetur.

Locare